

KURJER ZAGŁĘBIA

Adres Redakcji i Administracji: Sosnowiec, ul. Iwangrodzka Nr. 7.

„Nikczemna broń.”

W walce z przeciwnikiem politycznym, wolno mi wykorzystać wszystkie jego słabe strony. Nawet i brutalna pod względem etycznym maksyma o „celu uświęcającym środki” w walce politycznej znajduje zastosowanie niby, uprawniony w starciach orężnych „podstęp wojenny”. Ale i najwznioślejszy cel nie może nigdy „uświęcić” takiego środka, jakim jest fałsz i świadomie rzucona potwarz. To podła i nikczemna broń, a ostrze jej, wcześniej czy później, musi się zwrócić przeciw temu, który się nią posługuje.”

Tak pisał blisko przed pół wiekiem Józef Szujski w swoich „Wskazaniach politycznych Polaka”. Spostrzeżenie to odnosi się i do naszych czasów, z większą niż kiedykolwiek dobitnością. W momencie bowiem rozbieżnych orientacji politycznych, przy nerwowym podnieceniu, wywołanem gorączkową sytuacją, można niekiedy, jeżeli nie usprawiedliwić, to przynajmniej rozgrzeszyć tych, którzy obrzucają przeciwnika politycznego gradem obelg, lub bluźnią słyną zjadliwej nienawiści. Przenigdy jednak nie powinien być wybaczony, na zimno obmyślany i świadomie użyty oszczerzy fałsz, aby zohydzić i zbeszczyć przeciwnika. Wypowiadamy śmiało to przekonanie, z racji zamieszczonego w dziennikach bułgarskich: „Dnewnik” i „Mir” listu, który miał pochodzić z biura prasowego legionistów polskich. W treści tym, ujętym w formę odezwę Polaków do Bułgarów, oświadczono, że Legiony widzą rozwiązanie sprawy polskiej jedynie „w granicach państwa austriackiego”, gdyż, jak powiedziano dalej: „Wyzyliśmy się już wszelkich mrzonek politycznych, nie podzielałyśmy więcej fantastycznych marzeń naszych ojców”.

Kiedy przed tygodniem zdumiewającą tę, jakoby deklarację biura prasowego legionistów, przeczytaliśmy w „Dzien. Pozn.”, postanowiliśmy z powtórzeniem jej przeczekać. Jeżeli bowiem strona zainteresowana nie zareaguje odpowiednio, lub w myśl *qui tacet etc.* przejdzie nad tem do porządku dziennego, będzie dość czasu promulgować monsturalny „lewo zwrot w tył”.

Postanowienie nasze było najzupełniej uzasadnione, oto bowiem w prasie obozu zainteresowanego „listem do Bułgarów”, ukazało się energiczne i stanowcze *démenti*. Zaprzeczono tam z łatwo zrozumiałem oburzeniem, jakoby z łona N. K. N., lub jakiegokolwiek innej, podległej mu organizacji, wyszedł podobny list, który kategorycznie został nazwany: a p o k r y f e m.

Stojąc zawsze na stanowisku przeciwników szczytnej, ale w skutkach realnych rozpaczliwie

bezpłodnej romantyki: „mierzenia sił na zamiary” — z łatwo zrozumiałych przyczyn, o zaszłym incydencie, nie rozwodzimy się szerzej, powtarzając jedynie końcową uwagę przestrogi Szujskiego: „To podła i nikczemna broń, a ostrze jej wcześniej czy później, musi się zwrócić przeciw temu, który się nią posługuje”.

Czy jednak jest to jedyny „apokryf”, jaki z kuźni fałszerzy politycznych został w świat, podczas obecnej „chwili osobliwej”, w obieg puszczony? Czyi „druga strona” nie rozdmuchiwała już nazbyt pohopnie, innych apokryfów, zohydzających przeciwnika politycznego? Alboż w między czasie nie zachodziły objawy „uświęcania” pewnych środków, którymi jako fałszem i oszczer-

stwem, elementarna uczciwość każe gardzić?

Rzucamy tych kilka zapytań pod adresem wszystkich etycznych ideowców, w sumieniach których, mimo zaciętrzewień i namiętności partyjnych, tkwi poczucie honoru i wrodzony wstręt do wszelkich ciemnych, a nikczemnych praktyk. Oni to przede wszystkim powinni rozważyć, nasuwające się każdemu zrównoważonemu umysłowi polskiemu przypuszczenie: czy przypadkiem twórcamiowych apokryfów i paszkwilów, nie są jakieś postronne „złe duchy” Polski? Jeżeli okrutny tragizm, tkwiący w naszej trójzaborowości, utrudnia nam w momencie dziejowego przełomu, jednolitość i zwartość w działaniu, niechże przynajmniej zaostrzy się w nas wszystkich zmysł wspólnego niebezpieczeństwa, jakie nam grozi z wielu stron. Wówczas tylko unikniemy „bólów bólu”, jakim jest „narodu duch zatruty” i zdołamy na wezwanie wieszczki archanielskiego:

Przeciw piekłu podnieść kord,
Bić szatanów czarny ród.

Z. Kościusza.

Z widowni wydarzeń.

Si vis pacem...

Jest przysłowie: „jeśli chcesz pokoju — gotuj wojnę” — lub: „chcesz wojny — gotuj pokój”. „Nie tworzymy się więc bardzo, gdy naczelny organ Słownictwa liberalnych „Słoweński Narod” powtarza za oficjalną gazetą rosyjską „Ruskij Inwalid” artykuł, w którym czytamy pomiędzy innymi co następuje: „Wojna będzie niewątpliwie trwała jeszcze bardzo długo. Dłużej aniżeli mogliśmy przewidzieć jeszcze przed dwoma lub trzema miesiącami. Poza tem będzie ta wojna nader zacięta i krwawa, gdyż wrogowie nie zostali d-tąd osłabieni. Rosja czyni obecnie wszystko, co leży w jej mocy, żeby przygotować się jaknajlepiej na nową wojenną kampanię zimową”.

Wiedeńska zaś „Arbeiter Ztg.” umieszcza ciekawy wywiad z pewnym wyższym oficerem włoskim, który wyraził się o ogólnym położeniu wojennym, spowodowanem wystąpieniem Włoch w sposób następujący: „Podług mojego zdania Austro-Węgry i Niemcy znajdują się obecnie u szczytu swej potęgi militarnej. Podczas ostatniej kampanii zimowej miały one dosyć czasu i sposobności, żeby wyćwiczyć swe wielkie rezerwy wojskowe i przygotować się do kampanii letniej. Na podstawie zupełnie pewnych danych mogę stwierdzić, iż najpospolitszym twierdzeniem jest frazes głoszący, jakoby Austria z Niemcami walczyły dziś przeciwko przemocy militarnej. Przeciwnie, nawet na chwilę nie wątpię o tem, że Niemcy i Austria rozporządzają obecnie większymi liczebnie armiami, aniżeli ich wrogowie. Wskutek tego mogą ze stosunkową łatwością przeciwstawić wojskom włoskim

znaczne siły odporne, a nie są przytem zmuszone do ważniejszego osłabienia swych innych frontów bojowych. Nie może więc być o tem mowy, żeby wystąpienie Włoch w dzisiejszej chwili przyczyniło się do szybkiego rozstrzygnięcia na korzyść trójporozumienia. Da się co prawda ze ścisłością prawie matematyczną obliczyć, że ostateczne zwycięstwo tak na wschodzie, jak i na zachodzie będzie po stronie państw trójporozumienia, ale do tego przyjdzie dopiero podczas przyszłej kampanii zimowej”.
No, ale si vis pacem etc.

Na ziemiach polskich.

Komunikat niemiecki.

BERLIN (B.T.W.). Z głównej kwatery donoszą:

„Na północ od Kurszan nasza konnica sforsowała przejście przez Windawę i posunęła się w kierunku południo-wschodnim.

„Na południowy wschód od Kurtowian i w okolicy na wschód od Sardynik ofensywa nasza poczyniła postępy. Wzięliśmy dalszych 3340 jeńców i 10 karabinów maszynowych.

Na południowy - wschód od Niemna brzeg rzeki aż do linii Tolause (?) — Sapięzyski został oczyszczony z nieprzyjaciela.

W walkach pod Przemyślem wzięliśmy ogółem 33805 jeńców.

Na wschód od Przemyśla

Gen. Joffre, generalissimus armii francuskiej.

sprzymierzone wojska toczą dalej pomyślne walki i odrzuciły już nieprzyjaciela na północny zachód od Mościsk na Wisznę. Części armii gen. Linsingena przekroczyły Dniestr pod Żorawnem i zdobyły wzgórza na północno-wschodnim brzegu.

Dalej na południe pościg osiągnął linię Nowica-Kałuż-Tomaszowe. Zdobył w tem miejscu wynosi 13000 jeńców”.

Komunikat austriacki.

WIEDEŃ (BTW.). Urzędowo ogłaszają 6 czerwca:

„Wojska sprzymierzone przybliżyły się wczoraj na wschód od Przemyśla pod Mościska i zdobyły Starzawę.

„Wojska sprzymierzone, postępujące w pościgu na wschód od Strzyża, zdobyły przyczółek Żurawno na Dniestrze, pobili nieprzyjaciela i wdarły się aż na północ od Kałusza.

„Nad Prutem toczy się dalej walka.

„W Królestwie Polskiem sytuacja jest niezmienną”.

Zdobył w Przemyślu.

BERLIN. (BTW.). Lokalnie „donosi z austriackiej kwatery prasowej, że w Przemyślu wzięto 7 tysięcy jeńców, 31 armat i 30 karabinów maszynowych.

Opuszczanie Lwowa.

PIOTROGROD. (BTW.). Z zupełnie wiarodnego źródła podaje się następujące wiadomości: Rosyjski zarząd kolei galicyjskich został przeniesiony z Lwowa do Proskura. 12 malarzy wojennych, którzy zostali wysłani z rozporządzenia sztabu generalnego do Lwowa, otrzymali rozkaz przerwania podróży i powrotu do Piotrogradu. Św. Synod wydał telegraficzny rozkaz, nakazujący powrót z Galicji 162 pom. Na jutro jest wyznaczone specjalne posiedzenie w ministerjum oświaty, na którym ma być zdecydowana kwestja, wezwania do powrotu zarządów szkolnych z okupowanej Galicji.

Walki na Bałtyku.

BERLIN. (BTW.). Donoszą z Stockholm: W kierunku południowo-wschodnim od wyspy Gothland słychać było w dniu 5 b. m. huk ciężkich dział, 23 strzałów na minutę. Wynik niewiadomy.

Teren walk na północ i południe od Niemna.

Na Zachodzie.

Komunikat niemiecki.

BERLIN (B.T.W.). Z głównej kwatery donoszą:

„Na wschodnim stoku góry Loretto Francuzi popołudniu i wieczorem ponowili ataki, które złamały się zupełnie w naszym ogniu. Dalsze próby ataków w nocy zostały zgniecione w zarodku.

Na południowy wschód od Hebuterne (na wschód od Douleuz) nieprzyjaciół wykonał w nocy atak bez skutku. Walka nie została jeszcze zakończona.

Dalszy atak francuski na północny-zachód od Moulin sous Touvent został po większej części odparty. Tylko na jednym miejscu doszedł on do naszych przednich rowów, gdzie jeszcze toczy się walka.

Nasze stanowiska koło Voucois na północny-zachód od Varennes wczoraj wieczór zostały zaatakowane. Pomimo zastosowania bomb, wzniciętych pożar, które napędliały nasze rowy płymem, łatwo zapalnym, nie udało się Francuzom wdrzeć do naszych stanowisk. Poniósłszy ciężkie straty, nieprzyjaciół cofnął się do swoich rowów.

Włoskie wojska we Francji?

ZURYCH. (B. T. W.). Paryskie dzienniki nie nadeszły tu dnia 4 czerwca, podobnie jak cała poczta paryska. Ruch kolejowy jest przerwany z powodu transportu wojsk włoskich na front zachodni.

Wojna włosko-austrjacka.

Komunikat austriacki.

WIEDEN. (B.T.W.) Urzędowo ogłaszają 6 czerwca:

„Na terenie Tyrolu i Karyntii ograniczał się nieprzyjaciół do bezskutecznego ognia artylerji. Unika on zbliżenia się do naszych stanowisk.

Na terenie pomiędzy Lavarone a Folgarja rozpoczęła nasza ciężka artylerja ogień na nieprzyjacielskie forty graniczne.

Na froncie Pobrzeża zaczyna walka artylerji przybierać gwałtowniejszy charakter. W starciach koło Krn ponieśli Włosi poważne straty. Na południowym stoku gór znaleziono 300 nieprzyjacielskich trupów.

Próby nieprzyjacielskie przejścia rzeki Isonzo, koło Sagrado, zostały krwawo odparte.

„Król wód” i wojna.

Karlsbad słusznie nazywany „królem wód” (w zestawieniu z innymi wszechświatowymi zdrojowiskami) dotkliwie odczuwa skutki wojny. Pisze o tem w „Dzienniku Poznańskim” znany lekarz krakowski, w Karlsbadzie od wielu lat ordynujący dr. Michał Słuziński.

„Moje zapatrywanie na tegoroczny sezon w Karlsbadzie niepoparte cyframi, mogłoby się wydawać za pesymistyczne, dla tego od cyfr zaczynam. W roku zeszłym, w którym u szczytu sezonu wytuchem wojny został przerwany, a który w porównaniu z sezonami lat ostatnich zapowiadał się nie zbyt obfitym, było w Karlsbadzie notowanych w spisie gości, w czasie od 1 stycznia do 20 maja dziewięć tysięcy

kuracjuszy. W roku bieżącym w tym samym okresie czasu wykazuje spis gości niespełna tysięcy trzy. W początkowym więc sezonie jest o sześć tysięcy osób mniej, co w stosunku liczbowym oznacza ubytek dwóch trzecich.

Gdyby nie brać w rachunek, tylko same cyfry, to już z nich można by wywnioskować, że przez całe lato w roku bieżącym będziemy mieli zamiast zwykłych okragło liczonych sześćdziesięciu tysięcy gości kąpielowych, tylko tysięcy dwadzieścia. Tak jednakże szablonoowo liczyć nie można, bo przede wszystkim w kwietniu i w maju każdego roku przyjeżdżają do Karlsbadu prawie wyłącznie Niemcy z Rzeszy, a ci i w tym roku nie mieli tylu przeszkód do przyjazdu, co kto inny, a więc ubytek dwóch trzecich w tych pierwszych miesiącach sezonu musi w następnych, kiedy do Karlsbadu jadą już goście nie niemieccy, ale ludzie obcych narodowości, wypaść znacznie większy.

O ile ten ubytek wypadnie większy, tego z matematyczną ścisłością określić nie można; gdy się jednak zwąży, że tymi obcokrajowcami są przede wszystkim obywatele trzech państw, prowadzących wojnę z Austrią i z Niemcami, a więc ci, z których ani jeden się tu znaleźć nie może, że Włosi Rumuni, Turcy, południowi Słowianie, Amerykanie i Azjaci nie przyjadą, bo nie wiedzieć, którą drogą mogliby się tu dostać, że Polacy z pod rosyjskiego zaboru przyjechać nie mogą, z Galicji nie mają za co, a z Księstwa chybą tylko ciężko chorzy mogą się zdecydować na wyjazd w obecnych warunkach z domowych pieleszy, to przesunięcie się stosunku ubytku dwóch trzecich w mianowniku i w liczniku stanie się olbrzymie.

Zważywszy do tego, że Anglicy, Francuzi, Rosjanie, Rumuni, Włosi i Polacy, jakkolwiek ilościowo stanowili połowę wszystkich w Karlsbadzie leczących się, to jakościowo (mam tu na myśli wysokość kwoty pozostawianych pieniędzy), stanowili z pewnością dziewięć dziesiątych. Bo Niemcy to ludzie bardzo oszczędni i rachunkowi. Rosjanie ludzie o szerokiej naturze, Anglicy i Francuzi przyzwyczajeni do dużych

Wrocie Sztandary

(Powieść z czasów Napoleona I)

XIII.

Ucieczka.

Pięć dni upłynęło od wizyty wyśłańców Fouché'go w zamku Trégomeur. Markiz czekał decyzji innych wodzów, zawsze gotów wykonać swój plan pierwotny: iść do Rennes w celu ogłoszenia władzy króla. Nic się więc nie zmieniło i jak dawniej, ciągle się odbywały manewry pod komendą markiza.

Nad Gonzagą i Jodoalem czuwała ścisła straż. Markiz niewątpliwie zmieknąłby się ulegając wpływowi żony i głosowi serca, ale Stanisław go powstrzymywał. Słuchał więc neliłościwych rad syna, będąc nietylko ojcem, ale i żołnierzem. Ojciec pragnąłby przebaczyć, zapomnieć, okazać się wspaniałomyślnym. Przeciwnie, żołnierz musiał się stosować do karności woj-skowej, której markiz nigdy nie lekce-ważył; teraz zaś na każdym kroku przypominał o niej Stanisław.

Postanowiwszy pilnować brata, pełniłby obowiązki dozorczy więziennego z niewiększą surowością, gdyby więź-niem był człowiek obcy lub wielki winowajca.

Wydając rozkazy szuanom strzegącym Gonzagi i Jodoala, przychodził kilka razy dziennie, a nawet i w nocy, chcąc się przekonać czy byli zachowane. Nie śmiejąc wejść do pokoju gdzie siedzieli więźniowie, przykładł oko i ucho do dziurki od klucza, chcąc wiedzieć co robią i oczem mó-

wia. Do żołnierzy stojących na warcie odzywał się w sposób pogardliwy i o brażający, dodając:

— Odpowiadacie za nich głową.

Surowość posunął jeszcze dalej. Alicja wyraziła chęć widzenia Gonzagi i markiz miał jej pozwolić, ale Stanisław przeszkodził temu stanowczo.

— Byłem przeciwny, żeby Piotr odwiedził Gonzagę, coż więc dopiero Alicja. Czy pewien jesteś ojcze, że nie będzie usiłowała ułatwić mu potajemnej korespondencji?

— Można zażądać od niej słowa — zauważył markiz.

— Znajdzie powody, dla których go nie dotrzyma — odparł Stanisław. — W takich razach trzeba być ostrożnym; słuchaj więc ojcze i piej głosu swego rozsądku niż serca. Położenie jest przykre dla nas wszystkich, lecz któż temu winien jeśli nie Gonzaga? Musi teraz cierpieć, zresztą niedługo, gdy zwyciężymy uzurpatora, odzyska wolność.

Markiz uległ woli syna, zostając głuchym na prośby żony i nieczułym na lzy Alicji.

Stanisław triumfował, szczęśliwy, że może dokuczyć bratu. Zazdrościł mu zdobytej sławy wojennej, stopni, zaszczytów, mścił się, przeszkadzając mu okazać wierność Napoleonowi. Więcej jeszcze był zazdrosny o Alicję i pod tym względem zdołał również wyrzucić zemstę.

Tego było już za wiele. Ostatni wynik nienawiści braterskiej wywołał niepomysłne rezultaty dla Stanisława.

Alicja, mając serce pełne miłości spotęgowanej przez tęsknotę i smutek, od tej chwili postanowiła szukać wszelkich sposobów porozumienia się z ukochanym.

Wśród szuanów zebranych w Trégomeur nie wszyscy jednakowo byli ożywieni uczuciami rojalistycznymi. Do najwięcej zapalonych należeli ci, co już niegdyś walczyli za sprawę króla i teraz po piętnastu latach spoczynku powstają znowu, gotowi wszystko poświęcić dla Bourbonów, posłuszni ślepo dawnemu generałowi.

Młodzi stawili się na wezwanie markiza nietyle z przyczyny nienawiści względem cesarza, a przywiązania do Bourbonów, ile raczej żeby iść za przykładem starszych. A przytem z powrotem na tron Ludwika XVIII oczekiwali ustalenia pokoju w kraju wyniszczonym krwawymi wojnami. Gdyby to samo zapewnił Napoleon, natychmiast wypuściliby broń z ręki.

Większość z nich służyła w wojsku cesarza i wyniosła z tamtąd szacunek dla niego. Dla takich pułkownik był bohaterem. Żaden go nie potępiał, przeciwnie, gotów był nieść pomoc więźniom.

Panna de Sannilis zbadała ten stan rzeczy przy pomocy poczciwego Piotra, wiedząc, że dawne jego przekonania ochłodziły i obecnie był oddany wyłącznie na usługi Trégomeurów. Piotr kochając markiza, niemniej kochał pułkownika, przede wszystkim zaś pragnął pomóc nieszczęśliwemu.

Po rozmowie z Alicją, Piotr znalazł między szuanami stojącymi na straży, człowieka pewnego, któremu można było powierzyć listy do Gonzagi. Tego samego dnia, kiedy markiz stanowczo zabronił widzieć się z nim, Gonzaga otrzymał list, zawiadamiający go o tem.

„W jaki sposób mogę ci ulżyć drogi Gonzago? — zapytała w końcu. — Powiedz, czego żądasz? co będę mogła, wszystko uczynię dla ciebie”.

U dołu znajdował się podpis: „Twoja żona przed Bogiem”.

Gonzaga żądał tylko wolności. „Honor mój — pisał do Alicji — powinien ci być również drogim, jak ja, a honor wymaga, abym biegł za cesarzem, gdyż w przeciwnym razie byłbym zdrajcą. Pomóż zniweczyć zarzuty, jakie mi zapewne czynią w kwaterze cesarskiej; jedynie moja obecność zdoła ich przekonać. Użyj całej energii w celu otwarcia drzwi mego więzienia i ułatw mi ucieczkę. Nie możesz mi dać większego dowodu miłości. Jeżeli mnie kochasz tak jak mówisz, będę w krótkie wolnym”.

Ta stanowczość zatrzwożyła Alicję. Słuchał go, to sprzeniewierzyć się markizowi, swemu dobroczyńcy, drugiemu ojcu, drugiemu małżonkowi swej matki; jeszcze bolesniejszą rzeczą byłoby wysłać Gonzagę może na śmierć. A jednak powinna spełnić to, czego od niej wymagał, ale jak wziąć się do dzieła?

Zrozpaczona, znowu zwierzyła się Piotrowi.

— Chce jechać! — jęknęła, wchodząc.

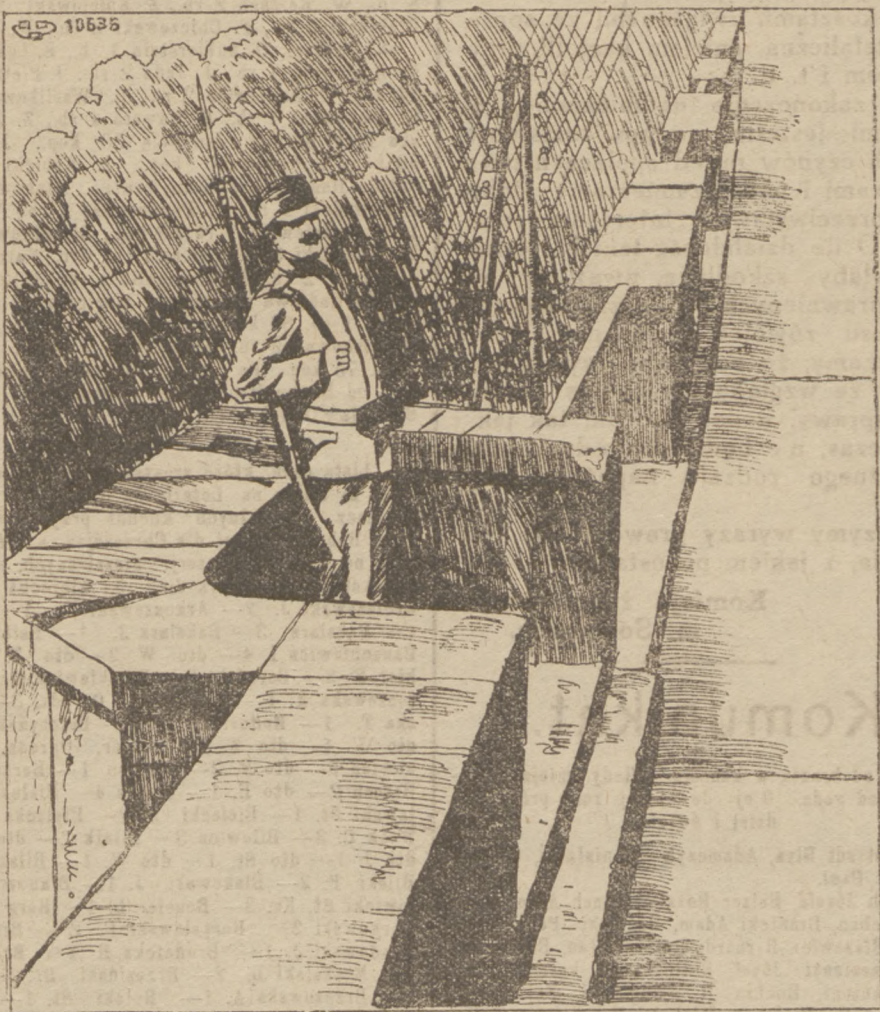
— To do niczego nie podobne! Pułkownik oszalał, żąda za wiele od nas. Paniątka nie powinna się na to zgodzić.

— Nie mogę.

Dała mu do przeczytania list Gonzagi, Piotr dowiedział się teraz o potajemnych zaręczynach Alicji z pułkownikiem.

— Tak, rozumiem — przyznał. — Nie trzeba się opierać. Niech się stanie jego wola i niech mi przebaczą Trégomeurowie.

(D. c. n.)

Posterunek austriacki na pograniczu włoskim.

wydatków, usprawiedliwionych ich życiowymi wymaganiami komfortu, a nawet zbytku.

Horoskop to dla Karlsbadu smutny, po prostu rozpaczliwy.

Z dnia na dzień.

Dn. 8/VI.

Z Sosnowca.

— **Z Sekcji Wzajemnej Pomocy.** Ogólne zebranie opiekunów Sekcji Wzajemnej Pomocy Sosn. Chrześc. Tow. Dobroc. odbędzie się dziś 8 b. m. o godz. 6 m. 30 po poł.

— **Komitet pośrednictwa pracy** potrzebuje na środę 10—20 robotników do cegielni w Brzegu; na piątek zaś kilkunastu robotników do huty „Hermi”. Komitety pośr. pracy w Czeldzi i w Zagórzcu zgłaszających się robotników przesyłać zechcą do Sosnowca, gotowych do drogi w środę i w piątek rano.

— **Lokal dla „Towarzystwa rozwoju przemysłu, rzemiosł i handlu”.** Właściciel domu przy ul. Iwangrodzkiej, p. W. Malinowski, ofiarował bezinteresownie lokal dla „Towarzystwa rozwoju przemysłu, rzemiosł i handlu”.

— **Z cechu rzeźników.** Urząd starszych cechu rzeźników prosi wszystkich swych członków, ażeby przybyli w okolicy Bożego Ciała (w czwartek 10 b. m.) do kościoła parafialnego na Pogoni o godzinie 5 po południu.

— **Zarząd Towarzystwa muzycznego** uprzejmie prosi swych członków, ażeby bezzwłocznie zechcieli wypożyczone instrumenty muzyczne i nuty — złożyć do magazynu Towarzystwa przy ul. Sieleckiej Nr. 48 I piętro, w mieszkaniu p. Margowskiego, za odpowiednim pokwitowaniem.

— **Patrole Straży obywatelskiej.** Jak już donieśliśmy, od 1 czerwca, niezależnie od stałych posterunków, obchodzą miasto w dzień i w noc patrole Straży obywatelskiej, składające się z 2 milicjantów rezerwy. Zadaniem patrolu jest w szczególności obchód tych ulic, na których niema stałych posterunków Straży. Patrol ma bacznie na ogólny porządek, spokój i bezpieczeństwo publiczne, okazywać pomoc na żądanie członków Straży, interwenjować bezpośrednio, kierując jednak sprawę do danej dzielnicy. Samodzielne zarządzenia bez meldowania o tem dzielnicy są wzbronione, jak również zarządzenia względem członków Straży obywatelskiej. Każdy patrol zaopatrzony jest w odpowiednią książeczkę, w której dyżurni dzielnicowi mają notować bytność patrolu. Patrol w każdym wypadku ma się zachowywać grzecznie i taktownie w stosunku do publiczności.

— **Śmierć z braku dozoru.** Onegdy wypadł z III-go piętra przez okno 2 letni Tadeusz Skowroński, syn praczeki zamieszkałej przy ul. Starososnowieckiej 66. Dziecko poniosło śmierć na miejscu.

— **Sztuczny lód.** Składnicy, którzy zazwyczaj zaopatrywali się na lato w większą ilość lodu, wobec drożyzny sprzętaju w porze zimowej, sprowadzili tak małą ilość, iż w krótkim czasie lodu zupełnie zabraknie. Korzystając z tego, kilku przedsiębiorców chrześcijan rozpoczyna fabrykację lodu sztucznego, spodziewając się osiągnąć znaczne zyski.

— **W areszcie miejskim** w ciągu maja r. b. przebywało 114 więźniów. W tej liczbie było oskarżonych: o bójki i awantury uliczne — 30 osób, o kradzież — 27, prostytucję — 11, bandytyzm — 9, pijaństwo — 4, włóczęgostwo — 3, paserstwo — 3, z wyroków sądu — 8, późne chodzenie po ulicach — 3, szpiegostwo — 3, opór Straży obywatelskiej — 2, napad zbrojny — 2, gromadzenie się na ulicy — 2, umysłowo chorych (?) — 2, rozmyślne poronienie — 1, niezameldowanie o przeprowadzeniu się — 1, oszustwo — 1, fałszowanie pieniędzy — 1, zgwałcenie — 1.

— **Zabijanie psów.** Komendantura wojskowa wydała surowy nakaz, aby wszystkie psy na ulicy były zaopatrzone w kagańce, lub prowadzone na smyczy. W przeciwnym razie psy będą zabijane.

— **Lecznica dla koni.** Na polach Niwki urządzoną została lecznica dla chorych koni.

— **Zbiegowiska.** Pomimo wydanych zakazów, stale gromadzą się tłumy na placu przed stacją. Wywołuje to ciągłe zatargi między posterunkowymi a publicznością.

— **Psy w kinematografach.** W iluzjonach nie dość ściśle przestrzegane są przepisy o wprowadzaniu psów na salę. Psy kręcą się wśród widzów, wywołując niezadowolenie i niepokój.

Z listów do Redakcji.

Wyjaśnienie prezesa Straży ogniowej.

Szanowna Redakcjo!

W Nr. 126 „Kurjera Zagłębia” w odpowiedzi p. S. D. z ul. Iwangrodzkiej nieobecność straży ogniowej miejskiej na procesji Bożego Ciała wytłumaczono „niechęcią jednego ze zwierzchników korporacji”. Zarzut ten jako nieprawdziwy stanowczo odpiaram. Jeżeli nieobecność straży na procesji wynika istotnie z jakiegoś „nieporozumienia” nie mogło mieć ono pobudki, przypisywanej w liście p. S. D. Łączę wyrazy szacunku

Prezes Straży ogniowej
W. Malinowski.

Z Piasek Czeladzkich.

Wobec wzrastającej z dnia na dzień nędzy, robi się u nas, co można. Podkomitet Dobroczyńności, stanowiący oddział komitetu czeladzkiego przychodzi z pomocą ludności najbiedniejszej, udzielając jej stałych miesięcznych zapomóg ogółem na sumę rb. 80, niestających zaś na sumę około 120 rb. Fundusz czerpie się z dobrowolnego opodatkowania się urzędników. Na czele podkomitetu stoi ks. pr. Boratyński, w zarządzie są panie: Dymecka, Grzybowska, Kawalska, Łukowska, Turkowska i Żakowska.

W taniej kuchni, założonej przez zarząd Towarzystwa 700 osób otrzymuje obiady, płatne po 3 kop. Przeszło 100 osób korzysta z obiadów bezpłatnie. Stołownicy oirzymują na zmianę kapuśniak z kartoflami, krupnik lub kluski zaprawione słoniną. Produkty w stanie surowym wyznacza się w stosunku 20 łutów na każdą porcję. Oprócz tego stołownicy otrzymują bezpłatnie codziennie rano pół kwarty herbaty i porcję cukru, w niedzielę zaś chleb.

Zarząd kopalni otacza również opieką żony zapasowych, wziętych do wojska, wypłacając im zapomogę miesięczną w wysokości 3 rb. i na każde dziecko po 2 rb., przyczem mają bezpłatnie mieszkanie, opał i światło. Z ulgi tej korzystają również i robotnicy od czasu przerwy w pracy.

W ostatnich czasach zorganizowało się kółko skautów w liczbie kilkunastu działów obojga płci pod kierunkiem p. Szhuka. Młodzież bardzo chętnie uczęszcza na ćwiczenia, pociągając do swego grona coraz to nowych zwolenników gimnastyki.

Brak odpowiedniej sali dla zebrania wywołał konieczność wybudowania odpowiedniego kasyna. Do budowy przystąpiono w zeszłym roku, lecz zawierucha wojenna powstrzymała ukończenie budynku do czasu nastania normalnych warunków.

Brak możności wpływania na robotników w kierunku uświadamiającym wytworzył niesłychane w innych ośrodkach robotniczych stosunki. Znaczna część robotników nie poczuwa się do żadnych, choćby najmniejszych obowiązków narodowych. Wszelkie zaś próby podejmowane w chęci zwalczania ciemnoty, napotykały na niczem niezwalczony opór, godny zaiste, lepszej sprawy. Dość przytoczyć fakt, że w rocznicę Konstytucji 3 maja obecnych było na nabożeństwie zaledwie... 100 dzieci, w większości bez pozwolenia rodziców. Rodzice zaś głośno wypowiadają, że nie chcą żadnych „polskich rządów”, byle tylko mieli włożyć co do ust, to „żadna Polska ich nie obchodzi”.

Komentarze zbyteczne.

M.

Z Będzina.

— **Przepustki** w głąb kraju wydawane są przez Magistrat od 9 do 11 przed południem.

— **Wydział pośrednictwa pracy** potrzebuje na środę kilkunastu robotników do cegielni w Brzegu, na piątek zaś kilkunastu robotników do huty „Hermi”. W biurze mogą odebrać listy: Rutka Walenty gm. Gzichów wieś Preczów, Jan Pawłowski maszynista w młynie, Antoni Tomczak gm. Koziegłowy wieś Cynków, Zofia Smoleńska ul. Modrzejowska 49.

— **Czuły dziadek.** W jednym z domów przy ul. Słowiańskiej p. S. po bił swą sześciolletnią wnuczkę Irenę, tak dotkliwie, iż opiekunowie poszkodowanej zmuszeni byli zawezwać lekarza. Irenka bawiła się na trawniku i to doprowadziło p. S. do takiej pasji. Czułego dziadka pociągnięto do odpowiedzialności sądowej.

Z Dąbrowy.

— **Komitet żywnościowy** sprzedaje w bieżącym tygodniu artykuły spożywcze po cenach następujących: mąka pszenna pyłowa 25 kop. funt, żytnia pyłowa 25 k., słonina 1 rb., masło roślinne 90 k., sliwki suszone 25 k., sól 4 k., kasza jęczmienna 20 k., pęczak 26 k., fasola 27 k., groch 30 k., kasza jaglana 26 k., mydło krajowe 27 k., herbata „Sandam” 2,40 k., ryż 25 k., ryby suszone morskie 46 k., chleb czterofuntowy z domieszką kartofli 3 k., masło śmietankowe 1 rb. 26 k. f., mięso wołowe marynowane 55 k., ziemniaki 3 rb. 50 k. korzec (240 funtów), wieprzowina w galarecie 1 rb. za pół kilogr., śledzie 10 k. sztuka, powidła

23 k. f., mydło „Schicht” 30 k. za ćwierć kilogr., cukier 18 i pół za f., zapalki 1 i pół k. paczka. Bez okazania kartek legitymacyjnych sprzedawane być mogą tylko: masło śmietankowe, mięso wołowe marynowane, ziemniaki, wieprzowina w galarecie, śledzie, powidła, mydło „Schicht” i cukier po — cenach powyższych. Przy sprzedaży Komitet przyjmuje 1 koronę za 50 kop.

— **Ziemniaki darmo.** W kuchni przy ulicy Targowej w ubiegłą sobotę rozdano wszystkim bezpłatnym stołownikom po kilka funtów ziemniaków na osobę. Tłok panował niebywały. Rozdano ogółem kilkaset pudów.

— **Brak słoniny.** Wszystkie miejscowe Komitety żywnościowe skarżą się na brak słoniny, której znikąd nie można sprowadzić.

— **Echa zbrodni.** Władze wyznaczyły 400 koron nagrody za wyśledzenie złooczyńców, którzy zamordowali wdowę Marjanę Gregorkową.

— **Żywność z sąsiedztwa.** Miejscowi handlarze codziennie prawie udają się stąd po zakup zboża w dalsze okolice Zagłębia. Dzięki temu, chleb we wszystkich piekarniach stał o 3 kop. na funcie.

— **Biuro pośrednictwa pracy** przy Radzie gminnej potrzebuje na środę kilkunastu robotników do cegielni w Brzegu, na czwartek kilkunastu robotników do huty „Baidona”.

— **Schwytanie bandyty.** W ubiegłą niedzielę policja dąbrowska ujęła w lesie Strzemieszyckim bandytę Majkę, uzbrojonego w rewolwer. Zbójca odstawiono do aresztu w Dąbrowie. Dwóch towarzyszy Majki zdołało zbiec.

Z Zawiercia.

— **Śmiertelność wzrasta.** Jak wskazują księgi parafialne, w styczniu 1914 r. zmarły w Zawierciu 22 osoby starsze, dzieci zaś do lat 15 włącznie 35. W tymże miesiącu 1915 r. zmarły 43 osoby starsze, dzieci tylko 20. W lutym 1914 r. zmarło 21 osób starszych i 36 dzieci. W tymże miesiącu r. b. zmarło 36 osób starszych i 36 dzieci. W marcu roku zeszłego zmarło 30 osób starszych, dzieci zaś 38. W roku 1915 zmarło 33 osób starszych i 32 dzieci. Z powyższych danych widzimy, że w roku bieżącym śmiertelność wśród starszych wzrosła, wśród dzieci zaś zmalała. Wzrost śmiertelności okaże się jeszcze większym, gdy się zważy, że liczba ludności w Zawierciu znacznie się zmniejszyła wskutek emigracji. Wymowna jest statystyka urodzin: w ciągu trzech pierwszych miesięcy roku ubiegłego było z górą 300 urodzeń, czyli dwa razy tyle co skónów. W roku zaś bieżącym cyfry się zrównały, czyli urodzeń było tyle co skónów.

— **Przedstawienie amatorskie.** Dnia 30 maja we wsi Wysoka, kółko amatorskie zorganizowane niedawno przez panią inż. Łapińską, odegrało z powodzeniem dwie jednoaktówki: „Teodolinda” i „Wigilia św. Andrzeja”. Dochód przeznaczono na głodnych.

Z różnych stron.

— **Nominacja Arcybiskupa.** „Kurjer Poznański” dowiaduje się z kół duchowieństwa, że nominacja ks. oficjała kanonika dr. Dalbora na Arcybiskupa gnieźnieńsko-poznańskiego jest już faktem dokonany. Urzędowego potwierdzenia tej wiadomości dotąd niema.

— **Z Włocławka.** Na zebraniu zarządu miasta omawiana była sprawa szkół początkowych we Włocławku. Wszystkie szkoły zgodnie z rozporządzeniem władz otrzymają jednolity program, wypracowany przez komisję szkolną, z językiem wykładowym polskim. Nad wykładem religii i moralności w szkołach dla katolików czuwać będzie delegat Biskupa, w ewangelickich pastor z zarządem gminy, w żydowskich rabin i dozór bóżnicy.

— **Ograniczenie spożywania mięsa w Austrii.** Na podstawie rozporządzenia ministerjum spraw wewnętrznych zarządza namiestnictwo w Galicji co następuje: „Sprzedaż mięsa, jako też podawanie w sposób przemysłowy potraw sporządzonych w całości lub w części z mięsa dozwolone jest tylko w niedzielę, poniedziałki, środy, czwartki i soboty. We wtorki i piątki nie wolno mięsa sprzedawać ani podawać potraw w całości lub w części z mięsa sporządzonych. Przekroczenia

Epizod z walk pod Neuve-Chappelle.

tego rozporządzenia karane będą do 5,000 koron lub aresztem do 6 miesięcy, przyczem można orzec utratę uprawnień przemysłowego.

□ **Z gub. nadbałtyckich.** „Nowoje Wremia” przytacza z prasy lotewskiej, co następuje: „W Mitawie zaczęła wychodzić po przerwie, wywołanej okolicznościami wojennymi, gazeta „Jaunas Latvieschu Awizes” i wychodzi normalnie. Na pierwszej stronnicy wydrukowano ogłoszenie policmajstra mitawskiego, w którym z rozkazu naczelnika okręgu wojennego podano do wiadomości publicznej mieszkańcom Mitawy, że za uszkodzenie linii telegraficznej i telefonicznej będzie niewłocznie wymierzona kara śmierci. Żydzi otrzymali rozkaz opuszczenia Mitawy. Pociągi i parowce przepełnione są wysłanymi”.

□ **Dzikie ptactwo w czasie wojny.** Z różnych gubernji rosyjskich nadchodzą wiadomości o pojawieniu się w wielkiej ilości dzikiego ptactwa, zwłaszcza guszców i ciętrzewi. W południowych gubernjach pojawiły się też masowo dzikie ptactwa łowacza tem, że wojna, obejmująca ogromne przestrzenie, rozproszyła skrzydlatą zwierzynę. Huk armatniej kanonady i nieprzerwany trzask wystrzałów karabinowych zmusiły wystraszone ptaki do ucieczki z pól i lasów Królestwa Polskiego, a także z Podkarpacia do wewnętrznych i północnych gubernji cesarstwa.

□ **Nienawiść poety.** Dusze poety łatwo dają się porwać namiętnościom. Wymownym dowodem tej prawdy jest oświadczenie Emila Verhaerena, znanego belgijskiego wieszca, ogłoszone w „Temps”. Wedle doniesienia z Genewy, Verhaeren użył takich słów na określenie uprzedzenia do Niemców: „Nienawidzę Niemiec z całej duszy. Niemcy muszą być zniszczeni. Niemieckie zwycięstwo byłoby dla całego świata katastrofą. Niemcy chcą zdusić wolność, misją ich jest niewolnictwo całego świata. Są oni na pół tyranami, na pół niewolnikami. Kiedyś miałem w Niemczech przyjaciół, miasta z miłością mi przyjmowały, dziś wszystko przeklinam. Nasze zwycięstwo jest pewne, choć niezawodnie trudne i na ruinach pangermanizmu, francuski duch z pełną siłą się wznieśnie”. Słowa te podajemy na dowód, do jakiego stopnia wojna i klęska ojczyzny może rozbudzić nienawistne uczucia, nawet u ludzi o wysokiej kulturze.

□ **Nowa rasa francuska.** W piśmie paryskim „Renaissance” pisze uczony Reclus, że z powodu ubytku narodzin myśli z niepokojem o przyszłości rasy francuskiej. Reclus spodziewa się jednak, że z Afryki wyjdzie nowa Francja z liczną ludnością, powstała z Francuzów, Włochów, Berberów, Arabów i... żydów. Będzie to rasa „piękna i silna”.

□ **Nowa armia kanadyjska?** „Times” donosi, że w Kanadzie tworzy się nowa armia rezerwowa w sile 300.000 żołnierzy. Armia ta ma w najbliższym czasie wyruszyć na front i wypełnić luki, jakie powstały w ciągu ostatnich walk w szeregach armji angielskiej.

Dajemy głos!

Wyjaśnienie Komisji żywnościowej.

Jako inserat płatny, w osobnym dodatku „Kurjera Zagłębia” przeczytaliśmy onegdaj artykuł w „Imię prawdy”, podpisany przez pp.: Frydrycha i Zajączkowskiego, a omawiający działalność naszej Komisji. Prosimy wobec tego uprzejmie o pomieszczenie w „Kurjerze” następujących kilku słów wyjaśnienia:

Pp.: Frydrych i Zajączkowski, którzy w swym czasie dostarczali kartofle z Wieluńskiego dla naszej Komisji, korzystając z glejtów i przepustek, otrzymujących za naszym pośrednictwem u władz, sprowadzili transport bydła z Wieluńskiego. Transport ten próbował sprzedać rzeźnikom i kopalniom po wygórowanych cenach. Dowiedziawszy się o powyższem, Komisja żywnościowa uważała za stosowne wtrącić się do tego i zastosowała przymusowe pośrednictwo między sprzedawcami i nabywcami, przy cenie 28 i 1/4 kop. w monecie państwowej za funt żywej wagi. W przeddzień nabycia rzeźnicy zrezygnowali z kupna, motywując to wysoką ceną. Komisja żywnościowa była zdania, że tak sprawy zostawić nie można. Zawiadomiła też listownie p. Frydrycha, że na drugi dzień 8 sztuk bydła będzie przez Komisję zakupione, a to w tym celu, aby mając w ręku pewną ilość towaru, regulować ceny na rynku i nie dopuścić do nadmiernej wyżki cen. Kupno całego transportu bydła uważała Komisja za nie stosowne, wobec cofnięcia się rzeźników od kupna i opinii rzeczoznawców, że cena 28 i 1/4 kop. za jeden funt żywej wagi jest wygórowana.

Na drugi dzień zrana 8 sztuk zostało wybranych przez rzeczoznawców, (czterech znanych rzeźników) z poleceniem, aby wybrali sztuki równomierne, odpowiednio do przeciętnej wartości całego transportu. Dla niedopuszczenia, aby waga bydła sztucznie była podniesioną przez karmienie, w nocy poprzedzającej kupno. Straż Obywatelska dozorowała bydło. Przymusowe kupno 8 sztuk bydła od pp.: F. i Z., a także sprowadzenie dwóch wagonów solonego mięsa z Danji, miejmy nadzieję, ukróci chęć wykorzystania nienormalnych czasów i obniżę cenę mięsa, czego już są dowody (mięso, które sprzedawano po 70 kop. za funt spadło do 50 — 55 ko.).

Cała powyższa akcja jest niedogodna dla pp.: F. i Z. i wywołała szereg niesprawiedliwych zarzutów i wyjaśnień, niezgodnych z rzeczywistością. Bydło nie było głodzone przez 24 godziny, jedynie zaś zabroniono karmić od godziny 7 wieczór do 7 rano, dla uniemożliwienia sztucznego podniesienia wagi przy sprzedaży. Cena, którą próbowali uzyskać pp.: F. i Z. była nietylko 35 kop. za funt żywej wagi, lecz nawet czterdzieści kop. na co mamy listowne dowody.

Równocześnie pp.: F. i Z. poruszyli inną sprawę, mianowicie sprzedażną cenę kartofli przez Komisję, która jest wyższą od ceny zakupu, co się tłumaczy zakupem hurtownym wa-

gonami za gotówkę państwową, a sprzedażą za bony, oraz różnemi stratami i kosztami, związanymi ze sprzedażą detaliczną, gniciem kartofli, przeterminowaniem i t. d.

Na zakończenie nadmieniamy, że świadomi jesteśmy odpowiedzialności naszych czynów przed społeczeństwem i władzami i nadal zamierzamy dobro ogółu przeciwstawiać interesom jednostek. O ile działalność takich jednostek byłaby szkodliwa, uważamy się za uprawnionych do zastosowania przymusu również i w przyszłości. Zaznaczamy, że powyższe wyjaśnienie dajemy ze względu na ogólny charakter sprawy, nadal jednak, tak jak i dotychczas, n'e będziemy odpowiadali na różnego rodzaju napaści i insynuacje.

Łączymy wyrazy prawdziwego poważania, z jakim pozostajemy

**Komisja żywnościowa
m. Sosnowca.**

Komunikat.

Listy do odebrania w kancelarii Rady miejskiej codziennie od godz. 10 ej do 11-ej rano prócz niedziel i świąt.

Almstedt Hiza, Adamczyk Stanisław, Arnold Jan, Anst Paul.
Blech Józefa, Balzer Rosalja, Blach Antoni, von Bibl Kätchen, Braniński Adam, Bugajski Felix, Bonk Juljan, Błażewicz Bernard, Bajurski Jan, Bulkowski Leon, Brzeziński Józef, Buliński Aleksander, Błażewski Antoni, Buchin H., Bagiński Franciszek, Brachmann O., Barłonek Michał, Borenstein Gella, Bara Salomeja, Biedkowski Władysław, Baran Franciszek, Bobek Anna, Blatt Mendel, Brenner Ernst, Blacha Franciszka, Bieł Aleksander, Baka Helena.
Ciekiewicz Józefa, Chmurzyński Helena, Cielejewska Kozimiera, Ojzys Konrad, Cieślisko Anna, Cebula Jan, Czapla Feliks, Czacowski Władysław, Chojnka Emanuel, Czarowska Stanisława, Cichońska Władysława, Cichonowska Doroa A., Czajkowska, Cholewiński Jacenty, Czyż Florentyna.
Dziwiewicki D., Dembowski Ludwik, Onszynska M., Dąbek Józef, Damski M., Dzinowicz Franciszek, Darmon Marja, Dzielowska Izab., Dudek Edward, Duda Jan, Dądek Julja, Derek Tomasz, Dawidowicz Natan.

Erner, Ernach I., Estreicher S. B.
Fürstberg J., Fischel M., Fridlewski W., Feitlik Pinkus, Florek Marja, Feiga Mathias, Fischer T., Feldbaum B., Fuchs Simon, Feldbaum Samuel, Fie W., Frydrych Marja, Fiszal Leon, Fryman, Feldberg Sz.

Gelhardt Hermann, Gemeiner Mordka, Hersch, Girtler Marjan, Grier, Gaj Karol, Gajkowski M., Gala Antoni, Gorkowski Wawrzyniec, Grubertowie, Grünfeld Moses, Gryta Franz, Gonet Leonard, Gebhardt Paul, Grabiancy, Grzegorzewski Józefa, Gerber Valerian, Gniazdki J., Górzyski Antoni.

Hewras, Hartleb Karol, Hannus E., Hercum Józef, Hincinajr Adam, Bedakowa „Hasia” Hofmann Albert, Heine W., Henik Mendel, Heuser Marja.
Jortzyk Gustaw, Jaworski Leon, Jurek B., Jonek Paul, Jung Johann, Janusik Wawrzyniec, Janusiska Zofja, Juage H. Juda Władysław, Jach Jan, Jedynak M. Janna, Jagielowski Helena, Jermulowicz Tadeusz, Juchenhere M. E., Jendross Helena.

Kosmalla A., Koltowska Aniela, Kie Stanisław, Kuster R. Kosa Franciszka, Krzemińska Marta, Krepin Maksymilian, Key Adolf, Koltowski Jan, Konoński Seweryn, Kowalski Ludwik, Karway Aleksander, Kołodziejski Ignacy, Kwiatkowski, Kozłowska Marja, Kozłowski Karol, Kubłosek Franciszka, Kostka Walerja, Kornan Leuchan, Kodłowski Józef, Krawutsechke Anna, Krause Natalja, Kołodziecki Antoni, Kurseja R., Kulpa Andrzej, Kondziński Antoni, Klemsner Henne, Kapa Mikolaj, Kąkolowski Zygmunt, Kozłowski Piotr, Kowalski Kazimierz, Katscher A., Kleimann Schlama, Kwasniewski Franciszek, Krydziański Wojciech, Knobelsdorf Władysław, Kowalska Kazia, Klimaszewicz Kazimierz, Kidawa Weronika, Kuska Marja, Kandziera W., Kadney S., Kopman H., Klotz Aleksander, Königsberg M., Kaulich Hugo, Kulik Robert, Kielen Piotr, Knobel Helena, Kwalwasser, Kopek Ignacy.

Labao Jan, Liellenthal L., Labus Paweł, Larson, Larisch Paul, Ledermann Latos E., Langer Frydryk, Liberman S. L., Lewowski Stanisław, Lachor Karol, Leśniewski Feliks, Lewkowicz, Lasikiewicz Marja, Leiserowicz London Hanna, Luskatius August, Lubliński S., Lech Józefa, Lasser, Lifshitz Hertz.

Martin Oskar, Migasińska Władysława, Mańkówna Cecylja, Monnier Marja, Mondzik, Medris, Maohalica, Margulis Seubel, Młodziejewski E., Męda Józef, Mendelsohn Juljan, Malolepszy Piotr, Masłowska Magdalena, Marcówna Janina, Majcherkiewicz, Matysik Stanisław, Melzer Paula, dr. Ludwika Meazorer, Mic Jan, Manel Jan, Mos Katarzyna, Magierowski Stanisław, Marek Tekla, Motyczewska Tola, Markiewicz Zofja, Majcherski B., Mazurkiewicz Tomasz, Maj Szymon, Miltchajr Maohel, Michalak Marjanna, Mańka Emilia, Marzec Piotr, Michałowski Ignacy, Mirowski A., Markiewicz S., Meiss Hugo, Michalska Elzbieta, Maciej J., Meyer Karol, Mamlok Zygmunt, Maszczyk Stanisław, Machowska A., Müller (monter), Merański Józef, Majmon, Moskwa Bolesław, Mondaschein Leonara, Miodownik Wolf, Maciejczyk Tomasz, Magierkiewicz M.

(Dokończenie nastąpi).

OFIARY

Na Sekcję wzajemnej pomocy wpłynęło na ręce p. S. Bartoszewskiej i E. Nazary za mc. marzec r. b.: Łańcuch i Pietrakowski 1 rb 51 kop., J. Matyszkiewicz 50 kop., J. Słotwiński 1 rb., Zastawski 4 mk., A. Osajkowska 1 rb., Józef Kabala 3 rb., Michalski 20 kop., Trzaskal 15 kop., J. Woliński 1 rb., Fr. Gryta 40 kop., Wl. Sz. 1 rb., Jarkowska 50 kop., Kiepara 3 rb., dr. Zassoszyński 5 rb., J. Dąbrowski za mc. maj 2 rb.; Bank Handlowy w Sosnowcu za mc. maj r. b. pp.: F. Piętko 3 rb., B. Wiśniewski 1 rb., M. Litocowski 1 rb., L. Bósycki 1 rb., dyr. A. Krasnodębski 15 rb., H. Liber-

man 3 rb., L. Olszowski 3 rb., W. Gumiński 3 grb., J. Kasztalski 2 ab., J. Janik 3 rb., C. Wileczyński 3 rb., W. Reinsch 2 rb., Z. Kulejowski 2 rb., F. Grabiański 2 rb., F. Obiczewski 3 rb., W. Banowski 1 rb. 50 kop., O. Antkierstein 1 rb., S. Leśnik 1 rb., M. Krajewski 1 rb., J. Juda 2 rb., J. Pietraski 1 rb. 44 kop., J. Ankwicz 2 rb., L. Wasilkowski 1 rb., S. Jackowski 1 rb., M. Nawara 1 rb., Z. Januszowska 1 rb. 50 kop., Jan Dela 50 kop., J. Strójek 50 kop., I. Nowak 50 kop., J. Kubicki 50 kop., szkoła Handlowa w Sosnowcu pp.: Dankowska 2 rb.; J. Zawadzki 1 rb., J. Pogonowski 3 rb., J. Fazan 1 rb., Leśniewski 1 rb. 50 kop., Strzałkowski 5 rb., W. Kozielecki 3 rb., Balcer 1 rb., dyr. Warehol 5 rb., J. Semler 2 rb., B. Domagalik 1 rb., Sillinger 2 rb.; Szkoła Handlowa żeńska pp.: Wosińska 5 rb., Berbecka 1 rb. 50 kop., Borelowski 1 rb. 50 kop., Wyderkowna 2 rb., Krzymuscy 7 rb., J. Siwikowa 3 rb. 75 kop. Na Sekcję wzajemnej pomocy wpłynęło od Banku Handlowego w Sosnowcu 100 rb. — Stanisław Reicher 15 rb., p. J. A. 40 rb.

Lista osób, które sreszygnowały s należnych im kwot za bilety na Loterję na Głodnych, urządzoną na rzecz Bezpłatnych kuchni przy Zawierkiem Tow. Dobroczynności dla Chłobów, a która s przyczyn od Komitetu Loteryj niezależnych, nie doszła do skutku: Adamczyk J. 3 rb., Albrecht St. 1 rb., Arciszewski J. 2 — Arkuszewski K. 4 — Arndt F. 1 — Bakalarz 3 — Bakalarz J. 1 — Balbinder 3 — Banachiewicz I. 4 — do W. 2 — do Z. 4 — Bankier B. 3 — Barański 2 — Bartkiewicz Dr. 2 — Barczewska A. 1 — Bartnicki, Ogrodz. 3 — Bednarska T. 1 — Bednarski J. 1 — Belczyński M. 1 — do W. 1 — do Z. 3 — Berger, Ogrodz. 3 — Berkowicz 3 — do R. 2 — Berman 1 — Berndt H. 1 — Bessan 2 — do E. 1 — Białas 4 — Bialek 1 — Bielewski St. 1 — Bielecki A. 2 — Bielecka W. 1 — Bilek O. 3 — Bilewicz 3 — Bilnik 2 — do Ig. 1 — do J. 1 — do St. 1 — do W. 1 — Bilska W. 1 — Bilski F. 2 — Błakowski J. 1 — Błanowa 1 — Bolkowski St. Ka. 2 — Boncler L. 1 — Borg Z. 66 kop., Borkowski 2 — Boryslawski F. 2 — Brandes 1 — Brodowski J. 1 — Brudnicka H. 1 — Brudnicki J. 1 — Brykalaki L. 2 — Brzeziński Dr. 5 — do W. 2 — Brzozowska A. 1 — Bulski St. 1 — Ula 1 — Cegielska J. 1 — Chadał M. 1 — Chojnacki 1 — Chmielecki i Czech 1 — Cichomski A. 3 — Ciemiatkowski M. 5, Cieszkowski 1 — Cieślowski J. 1 — Olina 2 — Cukiernian 2 — Czajkowska Z. 1 — Czapla 3 — Czaplinski S. 4 — Czarnecki St. 1 — do T. 1 — Czelakowski M. 1 — do S. 2 — Czernek B. 1 — Czernik 2 — Czerwenda M. 1 — Daszyńska J. 1 — do K. 1 — Dąbek S. 2 — Dąbrowska K. 2 — Dębicka, Łasy 1 — Domagala 1 — Domańska K. 1 — Dubienko 1 — Dubik B. 1 — Duda E. 2 — J. 2 — F. 1 — S. 1 — Dudkiewicz A. 1 — Felija 2 — Duleba Józef 11 — Jan 2 — Marja 2 — Dulebowa J. 3 — Dworczyński 1 — Dymas 1 — Dymek St. 1 — Dzierżewski J. 2 — „Reho Zagłębia” pracownicy i red. 2 — Erbe Al. 15 — Es - El. 1 — Figiel J. 2 — Fijałkowski W. 2 — Fiszler i Perlmuter 1 — Fiderbaum J. 1 — Freiberg B. 3 — Froch W. 2 — Frühling 1 — Fryman, Ogrodz. 1 — Goleński 1 — Galiński S. 1 — Galster 1 — Gajek K. 2 — Gajewska I. 1 — M. 1 — Gajewski W. 1 — Gajowska A. 1 — Gawercman L. 1 — Gburski J. 2 — Gierasinek Z. 1 — Ginsberg M. 2 — Glazer Dr. 1 — Głowacki M. 1 — Goldmuntz J. 1 — Golyecz W. 1 — Góttel A. 1 — Grabowski B. 1 — Grabiański B. 2 — Grabiański 2 — Grodzka St. 1 — Grodzki A. 2 — Grudziński 1 — Grudzińska M. 1 — Grudziński M. 2 — Grubbaum 2 — Grubwald 1 — A. 1 — Grzebiń M. 1 — P. 1 — W. 1 — Gurda J. 1 — Guttentag A. 4 — Haberman 1 — Miran 2 — Hajdzicki E. 1 — Hencke W. 1 — Hammer 1 — Hammermeyer W. 3 — Harasina J. 1, 67 kop. — Hawel A. 5 — P. i S. 1 50 kop. — Helman B. 3 — Hemmerka E. 1 — Hender 4 — Herman H. 1 — Hertlein 1 — A. 1 — L. 2 — D. 1 — M. 2 — Hildebrand 2 — Hilgärtner G. 1 — Hocherman H. 1 — Holander A. 5 — Holendowski S. 1 — Horak I. — Horneman R. 1 rb. Razem 306 rb. 83 kop. (D. c. n.)

Dział informacyjny.

Rozkład jazdy pociągów.

(Czas obowiązujący — środkowo-europejski. Godziny od 6.00 wieczór do 5.59 rano oznaczone są grubymi czcionkami).

Dworzec Warsz.-Wied. w Sosnowcu.

Z Katowic przychodzą: 7.38, 2.18, 6.38, 8.38, 8.04.

W stronę Częstochowy odchodzą: 7.48, 2.28, 6.48.

Od strony Częstochowy przychodzą: 7.27, 1.27, 7.27.

Do Katowic odchodzą: 7.37, 1.37, 7.37, 9.37.

Dworzec Dąbrowski w Sosnowcu.

W stronę Strzemieszyc odchodzą: 10.07, 4.47.

Przychodzą: 11.56, 6.36.

DOBNE OGŁOSZENIA

Potrzebna służba
do wszystkiego, z gotowaniem i praniem. Zgłaszać się ze świadectwami do Administracji „Kurjera Zagłębia”.

Zaginal paszport
wydany przez Magistrat Sosnowicki na imię Zygmunta Rudolfa. Znalazca raczy zwrócić do Administracji „Kurjera”.

Nauczycielka
udziela korepetycji. Targowa 18—12. 3-1